

„... ako im to Duch dal vysloviť“

V deň Turíc ráno bolo jedenásť pôvodných apoštolov, ktorí boli voľbou Mateja opäť doplnení na dvanásť, svorne pospolu, aj s matkou Ježišovou v ich strede. Na obrazoch, ktoré znázorňujú túto udalosť, vidíme apoštolov s plameňom nad hlavou, každého často so zvláštnym výrazom tváre a nezameniteľným gestom rúk: kruh, ale dvanásťkrát osobitý. V legende, ktorá vznikla už v ranom kresťanstve, sa hovorí: Onoho rána vyslovil každý z dvanásť apoštolov, duchom naplnený, jednou vetou to, čo pochopil z Krista. Tak vzniklo krédo – Apostolikum, dvanásťkrát diferencovaný celok. Zhoduje sa počet apoštolov s počtom viet kréda len náhodou? Keď sa zaoberáme touto otázkou, rýchlo zistíme, že obsah a sled viet vyznania poukazujú na hlbšiu úroveň: na súhrn síl, ktoré tvoriac pôsobia zo zverokruhu do pozemského sveta. Zrkadlia sa v utváraní ľudského tela, ale tiež v hlavných udalostiach Kristovho pôsobenia. Tak je v dvanásť vetách vyznania zhrnuté Kristovo pôsobenie na Zemi, a zároveň budovanie nového človeka.

\*\*\*

Čím sa vlastne ľudské telo stáva typicky ľudským? Veď je predsa celkom podobné telu vyšších zvierat. Rozdiel je v tom, že kostra, svalstvo aj vnútorné orgány, sú u človeka utvárané podľa zákonov vzpriamenej chôdze, reči a slobodnej pohyblivosti rúk. Tie si však človek musí osvojiť v priebehu niekoľkých rokov. Ony sú tými, ktoré robia ľudské telo ľudským. Je poučné sledovať všetky osobitosti toho, čo sa tu odohráva.

Ako prvé sa dieťa učí vzpriamenosti. Keď sa po asi štyridsiatich dňoch skoordínujú jeho oči, pozrie sa poprvýkrát skutočne na matku. Usmieva sa. Tu sa v ňom prebúdzajú popudy ku vzpriameniu. Najprv zdvíha hlavičku, potom trup, až po približne jednom roku stojí a skúša prvé kroky. Sila, ktorá vedie ku vzpriameniu, zasahuje do tela vychádzajúc od čela.

Potom sa dieťa učí hovoriť. Je vidieť, ako sa na tom najskôr zúčastňuje celé telo, predovšetkým paže a ruky. Pozvoľna sa však reč sústreďuje do oblasti úst a hrtana.

Potom sa dieťa učí myslieť. Túto schopnosť už nie je také ľahké lokalizovať v tele. I keď pri tom mozog zohráva dôležitú rolu, činnosť, ktorá predchádza uvedomeniu hotovej myšlienky, nevyviera z neho. Náš jazyk je v tom konkrétnejší. *Chápeme vec* či súvislosť, alebo o niečom – ako váhy – *uvažujeme*. Pritom sa snažíme vycítiť, ako je v nás zladená pravá a ľavá strana. Aj geometriu – čiaru, kruh, uhol – prežívame v končatinách a „prekladáme“ ju až neskôr do abstraktných myšlienok. Základ myšlienkového činnosti nachádzame v súmernom usporiadaní nášho tela, ktoré sa najviac prejavuje v pažiach a rukách.

V dobe školskej dochádzky začína pravé učenie. Svet sa stáva vnútorným bohatstvom. Malá príhoda môže ukázať, čo to pre dieťa znamená. Matka, ktorej syn chodil do piatej triedy waldorfskej školy, sa čudovala, že prišiel domov taký sklíčený. Po primeranej chvíľke sa ho opýtala, čo sa deje, a tu stonajúc vyhrkol: „Alexander Veľký zomrel!“ Človek dychu a srdca teraz prežíva svet, i keď to sú „len“ dejiny. Ďalšia oblasť tela je uchopená.

Okolo dvanásť roka sa zmení opäť niečo podstatné. Stud, ktorý dieťa predtým prežívalo viac ako pocit, sa teraz prejavuje až do tela. Keď sa človek červená, telesne to súvisí so sympatickou nervovou sústavou, ktorá má svoje sídlo v podbruší. Dieťa vrasť o čosi viac dolu do tela. Uchopovanie tela zhora nadol ďalej pokračuje potom pohlavnou zrelosťou a rastom končatín, až dospelý napokon stojí na nohách a zasahuje rukami do života. Celé uchopovanie tela zhora nadol, ktoré telo učiní ľudským, prebieha od čela až ku nohám. Čelo – Baran, nohy – Ryby. Skrz pôsobenie síl zverokruhu nám kozmos ešte len daruje úplné človečenstvo.

Prvá časť článku „... wie der Geist es ihnen gab auszusprechen“ od Franka Peschela, ktorý bol zverejnený v časopisu *Die Christengemeinschaft*, číslo 5/2018. Z nemeckého originálu preložil autor. Pokračovanie v budúcom týždni.